

Stres a projevy limbické iritability u deprese a závislosti na alkoholu

Denisa Jasová

Abstrakt

Depresivní poruchy a závislost na alkoholu představují v současné době epidemiologicky nejvýznamnější psychiatrická onemocnění. Podle moderních výzkumů se na jejich rozvoji účastní souhra faktorů, v nichž se navzájem ovlivňují vlivy genetické a environmentální. Z těchto vlivů je ve stávajících výzkumných studiích kladen důraz na sledování sociálních faktorů a to zejména stresu a traumatických událostí jako jsou například zanedbávání dětí, deprivace, verbální, emoční a fyzické týrání, sexuální zneužívání, šikanování a další. V rámci poruch afektivity a také v případě závislosti dochází vlivem stresu k poruchám inhibičních mechanismů, které se projevují změnami excitability limbického systému označované jako limbická iritabilita. K popisu těchto změn byl v některých studiích navržen model kindlingu, který může v oblasti limbických struktur indukovat afektivní, kognitivní a psychosenzorické symptomy, které bývají popisovány také v případech záchvatů temporální epilepsie. Tyto symptomy ale mohou probíhat bez jakýchkoliv zřetelných změn odkazujících na neurologicky diagnostikovatelnou epilepsii. V návaznosti na tyto poznatky byl v této studii nalezen vztah významné vzájemné korelace mezi depresí a limbickou iritabilitou a také mezi limbickou iritabilitou a alkoholovým cravingem. Zároveň jsme sledovali vztah mezi limbickou iritabilitou a disociací, která je rovněž vázána ke změnám v limbickém systému v souvislosti s poruchou konsolidace paměti doprovázející stresující a traumatické zkušenosti spojené poruchami inhibičních funkcí. Výsledky této studie ukazují že u depresivních pacientů disociace významnou měrou souvisí jak s limbickou iritabilitou tak i s hloubkou depresivních symptomů. V další části výzkumu u pacientů závislých na alkoholu získaná data ukázala vztah mezi limbickou iritabilitou a přenosem informace mezi levou a pravou stranou záznamu elektrodermální aktivity. Tento vztah lze pravděpodobně interpretovat jako důsledek zvýšeného toku

informace mezi levou a pravou hemisférou v důsledku senzitivace, poruch inhibičních systémů a epileptiformních změn souvisejících s limbickou iritabilitou. Další výzkum v této oblasti může napomoci odhalit hledané souvislosti mezi stresem, limbickou iritabilitou a dalšími psychopatologickými symptomy a napomoci tak ke zlepšení praktických možností diagnostiky a terapie.